

Č. 12.327.

Samospráva obecní. — Řízení správní: * Doručení platebního rozkazu (výzvy k podání přiznávky) na dávku z přírůstku hodnoty nemovitostí podle dávkových pravidel č. 143/1922 Sb. je právně účinným jen, stalo-li se do vlastních rukou buď adresáta nebo zástupce, vykázaného se písemnou plnou mocí, znějící na zastupování ve věcech dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí nebo aspoň ve věcech berních vůbec; zmocnění pouze ústní nestačí.

(Nález z 12. března 1936 č. 11.123/36.)

Prejudikatura: Boh. A 4323/25.

Věc: Pavel H. v Sečovcích proti rozh. zem. úřadu v Bratislavě z 21. října 1933 o dávce z přírůstku hodnoty nemovitostí.

Výrok: Naříkané rozhodnutí zrušuje se pro nezákonnost.

Důvody: Obecní rada v Trebišově výměrem ze 7. března 1927 vyzvala podle §§ 16 a 17 dávk. pravidel Pavla H. v Sečovcích, aby do 14 dnů podal přiznání za účelem vyměření dávky z přírůstku hodnoty nemovitostí z převodu části domů č. 526 a 525 na Viléma G. trhovou smlouvou ze 17. června 1926.

Tento výměr, doručovaný obec. úřadem notářským, přijal za Pavla H., ředitele židovského úvěrního družstva, dne 10. března 1927 pokladník tohoto ústavu Markus B. Ježto Pavel H. přiznání včas nepodal, obec Trebišov, zjistivši si potřebná data vlastním šetřením, vyměřila mu platebním rozkazem ze 4. února 1930 dávku z přírůstku hodnoty v částce 11.677.50 Kč. Také tento výměr, rovněž notářským úřadem doručovaný, za Pavla H. přijal 15. února 1930 účetní zmíněného peněžního ústavu Heřman S.

Pavel H. podáním z 3. července 1930, poukazuje na vadné doručení, žádal obec Trebišov za zavedení nového ukládacího řízení. Žádost tuto zamítlo obec. zastupitelstvo rozhodnutím ze 14. srpna 1930 a v cestě instančního rozhodování i okr. úřad v Trebišově rozhodnutím z 27. února 1931 podstatně z důvodu, že doručení stalo se řádně a platební rozkaz nabyt právní moci.

K dalšímu odvolání zem. úřad v Bratislavě konaným šetřením — příslušnými výsledky a zejména též i prohlášením Pavla H. ze 16. října 1932, že ústně zmocnil Marka B. a Heřmana S., aby za něj v jeho nepřítomnosti přijímali všechny listiny jemu adresované a aby jeho jménem doručanky podpisovali, — především zjistil, že ani vyzvání k podání přiznání, ani platební rozkaz do vlastních rukou st-lových doručeny nebyly. Na to nař. rozhodnutím odvolání zamítl podstatně s odůvodněním, že jak výzva k podání přiznání, tak i platební rozkaz byly, byť se doručení nestalo do vlastních rukou st-lových, doručeny správně. Příjemci uvedených úředních listin byli st-lem k přijetí jich zplnomocnění, při čemž je nerozhodno, že zmocnění uděleno bylo ústně, neboť zákon písemné formy nevyžaduje. Doručení do rukou zmocněnce má též právní účinek jako do vlastních rukou adresáta. Platební rozkaz byl doručen 15. února

1930, rekursní lhůta končila 1. března 1930. Bylo-li podáno odvolání až 4. června 1930, jeví se opožděným, a obsah jeho nemůže býti předmětem meritorního přezkoumávání.

O stížnosti, do tohoto rozhodnutí podané, uvážil nss:

Mezi stranami není sporu o tom, že st-l, ředitel židovského úvěrního družstva v Sečovicích, ústně zmocnil Marka B. a Heřmana S., pokladníka a účetního jmenovaného peněžního ústavu, aby za něho přijímali všechny listiny na něho adresované. Nesporno je dále, že ani vyzvání k podání přiznání, ani platební rozkaz nebyly doručeny do rukou adresátových — st-le Pavla H. —, nýbrž do rukou zmíněných úředníků B. a S. Naproti tomu sporným je, zda toto doručení je oproti st-li právně účinným.

Pokud stížnost namítá také, že jmenovaní zmocněnci nejsou zaměstnanci st-le, nýbrž peněžního ústavu, právě tak jako st-l sám, a mylným je proto zjištění žal. úřadu, že jsou zaměstnanci st-lovými, bylo k tomu odpověděti, že otázka služebního poměru zmocněnců je zde irrelevantní, ježto ani žal. úřad z něho nic pro svůj názor nevyvozoval.

Žal. úřad stojí na stanovisku, že doručení stalo se s právním účinkem pro st-le, ježto příjemci byli adresátem k přijímání úředních spisů ústně zmocnění a zákon písemného zmocnění nevyžaduje. Stížnost toto stanovisko popírá. Právem. Podle § 18 dávk. pravidel vlád. nař. č. 143/1922 Sb. jest platební rozkaz doručiti způsobem nařízeným pro doručování v záležitostech dávky z majetku (§ 63 zák. č. 309/1920 Sb.), t. j. ve smyslu ustanovení §§ 267 a 268 zákona č. 220/1896 ř. z. ve znění zákona č. 13/1914 ř. z. Nss vyslovil již v nálezu Boh. A 3203/24 pro obor dávk. řádu č. 545/1919 a judikuje ustáleně vzhledem k podstatně stejnému znění § 16 odst. 1 dávk. prav. č. 143/22 Sb. i pro obor těchto dávk. pravidel (srov. na př. Boh. A 4323/25, nález z 5. června 1926 č. 21.268/25 a j.), že i vyzvání vyměřujícího úřadu k podání přiznání musí býti doručeno stejným způsobem, jaký dávková pravidla předpisují pro doručení platebního rozkazu. Platí tudíž i pro doručení vyzvání ustanovení § 18 dávk. prav. Obsah tohoto předpisu § 18 vyložil nss rovněž již v několika nálezech — srov. nál. Boh. A 4323/25, z 22. dubna 1925 č. 8298/25 a j. — v tom smyslu, že sluší doručovati do vlastních rukou strany nebo zástupce, vykázaného se písemnou plnou mocí, znějící na zastupování ve věcech dávky z přírůstkem hodnoty neb aspoň ve věcech veřejných dávek vůbec. K závěru tomuto dospěl nss úvahou, že cituje-li se v 2. odst. § 267 zákona č. 220/1896 ř. z. ve znění zákona č. 13/1914 ř. z. za slovem »zmocněnec« § 264 téhož zákona, zřejmě se tím naznačuje, že pro pojem zmocněnce rozhodným jest ustanovení § 264 — tedy, nejde-li o spoluvlastníky nebo manžele, ustanovení odst. 1, podle něhož zmocněnec musí se vykázati písemnou plnou mocí znějící na berní záležitosti.

Nss nemá příčiny, aby od právního názoru v citovaných nálezech vysloveného v tomto případě ustoupil; trvá na něm a podle § 44 jedn. řádu na bližší jeho odůvodnění poukazuje. Právní názor žal. úřadu, že stačí plná moc ústní a že zákon písemné formy nevyžaduje, je tedy v rozporu se zákonem.